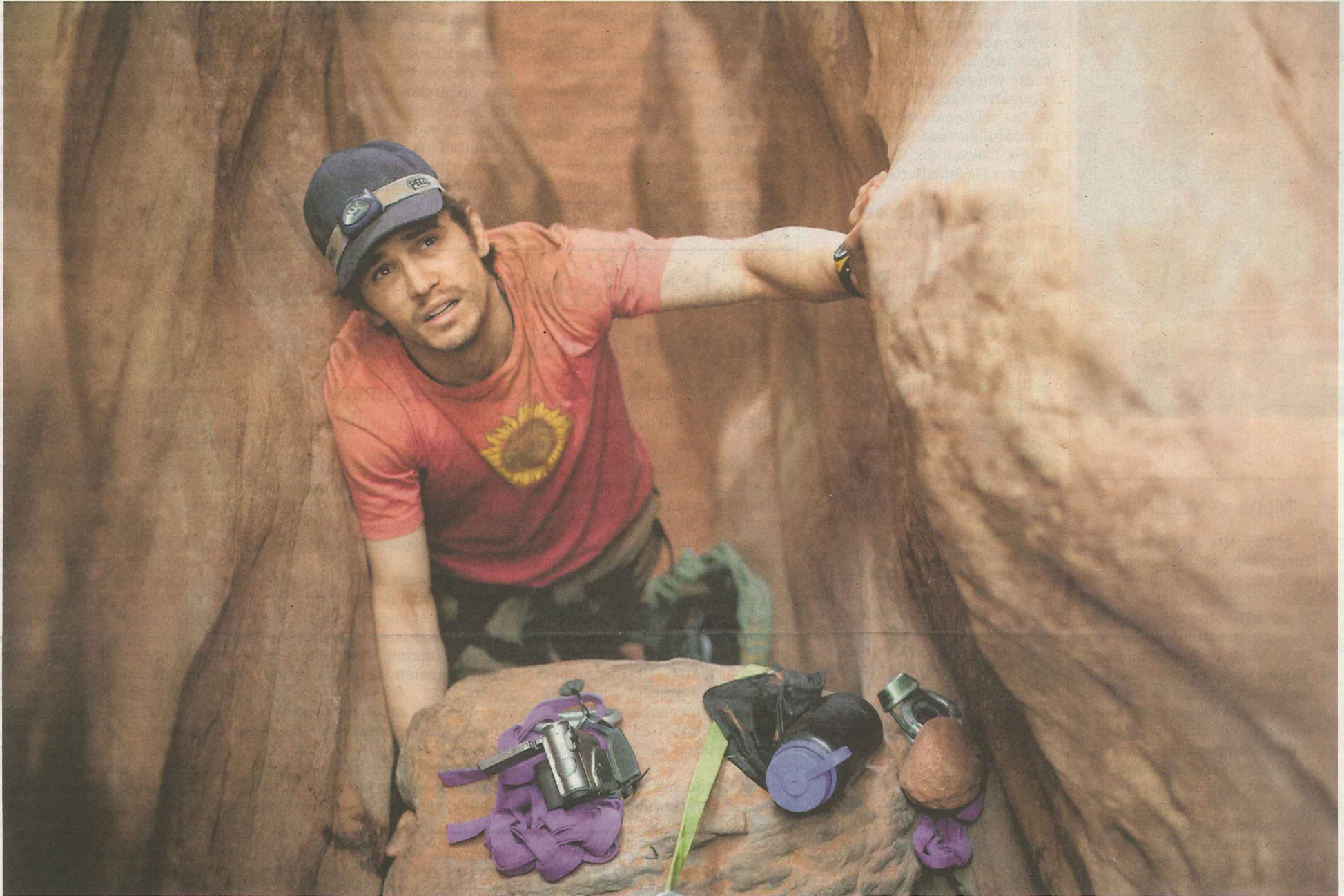

JAMES FRANCO HEEFT HET ALLEMAAL Seksymbool en ouderwets

James Franco (foto) maakte voor de film kennis met Aron Ralston: 'Hij liet me zijn afscheidsbericht aan zijn ouders zien. Dat was slikken.' © rr

Straks presenteert hij met Anne Hathaway de Oscaruitreiking, hoewel hij ook genomineerd is als beste acteur voor zijn rol in '127 hours'. Kan geen probleem zijn voor James Franco, die achter de schermen vast nog even een kortverhaal schrijft ook.

VAN ONZE REDACTRICE
INGE SCHELSTRAETE

LONDEN | In de 127 uur dat Aron Ralston vastzat in een kloof, zou James Franco waarschijnlijk zoveel doen dat een gewoon mens er duizelig van wordt. Hij acteert, uiteraard: vorig jaar was hij nog een van de drie minnaars van Julia Roberts in *Eat, pray, love*, en waarschijnlijk kent u hem als de minnaar van Sean Penn in *Milk* of als Spidermans beste vriend Harry Osborn. Hij gebruikt zijn naambekendheid om zijn eigen kortfilms te regisseren of af en toe vrij bizarre dingen te proberen: in *General hospital*, een soap die al meer dan 45 jaar loopt op de Amerikaanse tv, speelde hij al in meer dan tien afleveringen een dakloze performancekunstenaar en seriemoordenaar, die toevallig Franco heet.

Hij studeert. Zijn studies brak hij ooit af om te gaan acteren, maar ondertussen heeft hij zijn master Engelse literatuur en creatief schrijven gehaald aan de UCLA en is hij bezig met een voortgezette studie Engelse literatuur aan Yale en met filmcursussen aan de Rhode Island School of Design.

Hij publiceerde vorig jaar een bundel verhalen, *Palo Alto*. Dat is de gegoede Californische streek waar hij vandaan komt, maar de jongeren in de verhalen hebben problemen met drugs of met pesten op school. Zelf kwam hij als tiener in aanraking met de politie wegens dronkenschap — drinken is in de States *verboden* zolang je geen 21 bent — en wegens herhaaldelijke veroordelingen voor graffitispuiten. *Palo Alto* kreeg vrij goede recensies, in tegenstelling tot zijn kunstinstallaties.

Homo

Maar de vraag dringt zich op: schenkt acteren hem niet voldoende bevrediging? 'Het bevredigt me wel, maar film is het medium van de regisseur. Als ik acteer, help ik zijn verhaal te vertellen. Fantastisch, als je mag werken met iemand als Danny Boyle. Maar het houdt ook in dat ik mijn eigen verhalen niet kwijt kan. Daarom doe ik andere dingen, en ook omdat ik mijn interesses serieus neem. In Yale krijg ik les van een paar favoriete schrijvers. Les krijgen van Michael

Cunningham, dat is zoals een film maken met Danny Boyle: meer kun je niet leren.'

In Londen, de dag na de première van *127 hours*, is hij levendig en luidruchtig. Zijn linkerwenkbrauw is hyperactief. Als hij lacht, knijpt hij zijn ogen tot spleetjes. Hij is het gezicht van Gucci en duikt in hun reclamefoto's op in natte T-shirts, een beeld dat hij vervolgens zelf parodieert in het tv-programma *Saturday night live*.

'Thinking woman's sex symbol' of niet, van de wat zwakke snor die hij in Londen heeft, zijn we minder onder de indruk. 'Die is voor *The broken tower*, een film over de dichter Hart Crane, die ik over twee dagen begin op te nemen in Parijs. Ik regisseer en acteer, maar het is echt een klein, alternatief dingetje.'

Crane was een homo. Eerder speelde Franco al de rol van Scott Smith in *Milk* en van Allen Ginsburg in *Howl*. Binnenkort speelt hij misschien een biografische film over de acteur Sal Mineo, ook al een homo. Tik 'James Franco' in in Google en een van de automatische suggesties die de zoekmachi-

goede acteur

ne voorstelt is 'James Franco gay'. Ahna O'Reilly, de actrice met wie hij al vijf jaar samen is, zou maar een 'baard' zijn.

Hij schijnt vragen daarover even grappig te vinden als die over de kunstpenissen die hij en Sean Penn droegen voor de naaktscènes in *Milk*. ('Omdat iedereen dan denkt dat ik groot geschapen ben, natuurlijk.') 'Als ik homo was, zou ik het zeggen, het lijkt me te lastig om daarover te liegen. Zelfs al zou het me een paar rollen kosten.'

Goofy

Hij wordt nu al jaren getipt voor de rol van Jeff Buckley, maar daarvoor moeten ze opschieten: Franco is over twee maanden 33, Buckley werd nooit ouder dan 30. O ja, en een van zijn eerste jobs was een tv-film over James Dean. Maar Aron Ralston is de eerste echt bestaande persoon die hij ook om raad kon vragen over zijn rol. 'Dat was een vrij indrukwekkende kennismaking. Hij vloog van Colorado naar Los Angeles. Tijdens onze eerste ontmoeting liet hij me de echte video's zien die hij in de canyon heeft opgeno-

Express bezig zag, dacht ik: dat is nu eens een ouderwets goede acteur.' In *Pineapple Express* speelt Franco een weeddealer die veel van zijn eigen koopwaar houdt: hij is een even beminnelijke als hilarische loser.

'Pas in een komische scène zie je wat een acteur waard is', verduidelijkt Boyle. 'Robert De Niro in de oude films van Scorsese: wat is die goed. Maar Robert als Rupert Pumpkin in *King of comedy*: wow, die vent kan alles aan! Dat gaf de doorslag voor mij. Want als je anderhalf uur naar die ene acteur moet kijken, moet hij wat in zijn mars hebben.'

Bijna dood

Klinkt alsof Franco de rol daarna op één been kon spelen, als u ons het woordgrapje vergeeft. Maar al moest hij niet echt zijn arm offeren, zoals Ralston, hij moest er wel een fysieke inspanning voor leveren. 'Ik heb tijdens de opnamen meer schrammen en builen opgelopen dan ooit tevoren. Dat had ik verwacht. Maar Danny had ook een fantastische techniek bedacht om het allemaal echt te laten lijken. Er is een scène

'Als ik homo was, zou ik het zeggen, zelfs al kost het me een paar rollen'

men — zijn afscheidsbericht aan zijn ouders, onder meer. Dat was slikken: de meest intense momenten in zijn leven, en die toonde hij me de eerste keer dat hij me zag.'

Er zit een scène in *127 hours* waarin Aron Ralston op zijn camcorder een soort talkshow opvoert, waarin hij zowel de interviewer als de gast is. Het begint luchtig, maar het is ook het moment waarop hij bekent dat hij door zijn eigen schuld in de problemen zit. 'Dat was een van mijn favoriete scènes. Aron heeft niet echt zoiets gefilmd, maar hij had het kunnen doen. Het is helemaal zijn soort licht bizarre gevoel voor humor. Ik dacht: hoe grappiger ik het speel, hoe wranger het zal worden.'

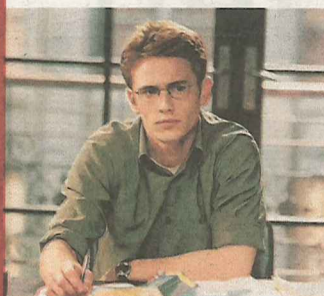
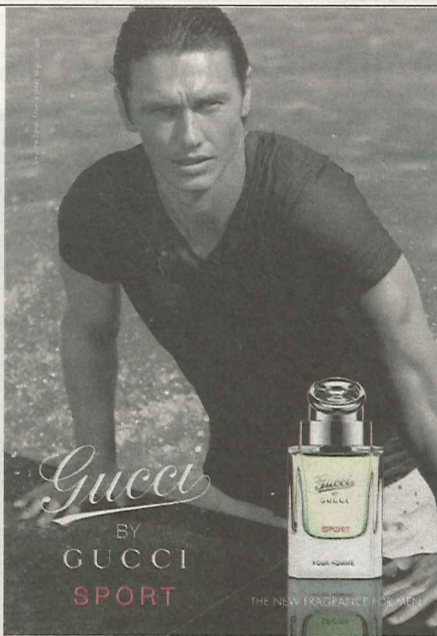
Franco noemt Ralston *goofy*, Danny Boyle denkt dat ze daarin op elkaar lijken. Franco was zeker niet de voor de hand liggende keuze om Ralston te spelen. 'James lijkt niet op Aron en hij houdt niet van al die extreme sporten. Hij houdt zelfs helemaal niet van sporten, hij houdt van lezen. Ik zag hem altijd al graag acteren, maar toen ik hem in *Pineapple*

waarin ik net in de kloof zit en me probeer los te trekken. "Doe wat je kunt, gooi je hele lijf in de strijd. En stop niet tot ik 'cut' roep." Dus smijt ik me tegen die rots, ik ruk en schop, na 22 minuten roept hij pas "cut". Ik hoefde niet meer te doen alsof ik uitgeput was, en de volgende dag was ik bont en blauw.'

Heeft hij zelf ooit een bijna-doodervaring gehad? 'Ieder van ons heeft wel eens bijna een verkeersongeval gehad, dat komt en gaat in een flits. Maar Aron zat vijf dagen alleen in een kloof. Hij moest zijn dood onder ogen zien, ermee in het reine komen, zijn leven in vraag stellen. Dat is net iets anders dan "oef, dat was op het nippertje". Dat zal niemand van ons ooit overkomen.' Hij denkt even na.

'Tenzij we ooit onder onze ijskast komen vast te zitten.' Wie had ook alweer een licht bizar gevoel voor humor?

De film '127 hours' speelt nu in de cinema.
Het boek '127 uur', waarin Aron Ralston zijn verhaal doet, is uit bij Carrera.

Van boven naar onder: in de Gucci-campagne, met Sean Penn in 'Milk', met Seth Rogen in 'Pineapple Express' en in 'Spiderman'. © phil bray en rr

127 hours

Van: Danny Boyle

Met: James Franco, Kate Mara, Amber Tamblyn

94 min.

★★★★★

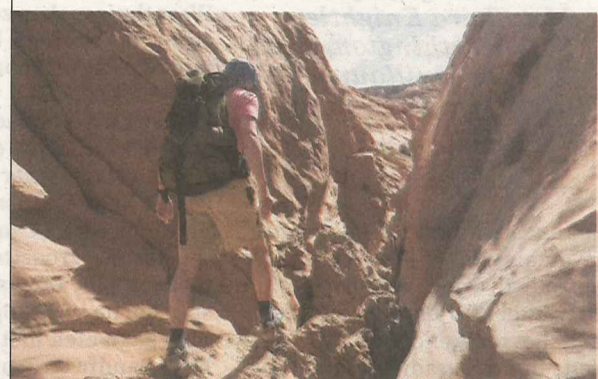
Je moet het Danny Boyle nageven: hij doet nooit twee keer na elkaar hetzelfde. Het was verleidelijk geweest om voort te borduren op het succes van *Slumdog Millionaire*, maar na de krioelende menigten van India koos hij in *127 hours* voor één man in een kloof.

Dat leek me geen dankbaar onderwerp voor een film. Stunts en extreme sporten kun je op MTV zien, iedereen weet hoe Aron Ralston zijn arm moest afsnijden om los te komen — en wil dat zeker niet zien — en van het moment dat Aron komt vast te zitten tot die dramatische ontknopning zit je met die kerel en zijn rots: dynamisch is anders. Als *127 hours* uit de startblokken schiet met razende splitscreens van windmolens en wielertoeristen, een haastig tempo en bonkende muziek van A.R. Rahman, verwacht je dan ook dat het contrast groot zal zijn met de stilte in de canyon. En dat Boyle voor voorspelbare trucs heeft gekozen.

Dat is niet zo, want hij verfilmt de drukte in Ralstons hoofd; het duurt een paar dagen voor die er komt. Boyle is sowieso van mening dat Ralston ondanks alle uiterlijk vertoon een stadsjongen is, met zijn iPod, zijn webcam en zijn smartphone. De stilte in de canyon wordt opgevuld met herinneringen, hallucinaties, dromen, pogingen om zich te bevrijden. Op Arons horloge zie je zondag in maandag veranderen — zijn ouders, zus en vrienden gaan weer aan de slag, ergens in steden die, door de camera die uitzoomt uit de kloof naar satellietbeelden van Colorado, oneindig ver lijken. In het hoofd van Ralston is zijn familie dichterbij: hij neemt een, twee, tien afscheidsboodschappen op met zijn webcam. James Franco moet u meer dan een vol uur op zijn eentje boeien, maar verveelt geen moment. Hij ziet er niet als een actieheld uit, wat het gemakkelijker maakt te geloven dat hij de dood in de ogen kijkt. En zoals Ralston zelfs in zijn intiemste boodschappen geen traan wilde laten, zo entertaint Franco de kijker, zelfs letterlijk tijdens de 'ontbijtshow' die hij op zijn camcorder opneemt, beurtelings als kwajongensachtige talkshowhost en als berouwvolle gast die zich in nesten heeft gewerkt. De scènes waarin hij spijt heeft, zijn dan weer aangrijpend zonder stropig te zijn.

'Dé' scène is gruwelijk. Ik heb op de Europese première niet de kotsende en flauwvallende kijkers gezien die er volgens sommige kranten waren. Maar in tegenstelling tot Boyle geloof ik niet dat de realistische beelden het gevoel van bevrijding verhogen. U mist dus niets als u de handen voor de ogen slaat. Voor de rest is *127 hours* een bizarre maar mooie fabel van nu, met alweer prachtige fotografie van Anthony Dod Mantle, Boyles vaste partner in schoonheid.

INGE SCHELSTRAETE

Boyle als Ralston: een stadsjongen met zijn iPod. © rr